

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Lapvezér: Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Fél évre 5 kor. Negyed évre 2.50. Egyes szám ára 2 fillér.
---	---------------------------------	--	-----------------------------------	--

Döntő pillanat.

Pártértekezlet napján.

Baja, október 21.

Amióta a nemzet többségének parancsava, a választó polgárok zöme, de egyben az ország érdeke a kormányhatalom magaslatára állította a függetlenségi és 48-as pártot, olyan érdekes, de egyben oly válságos napja pártunknak nem volt, mint a mai.

E hó 16-ika óta, amikor Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőházban előterjesztette a kiegyezés kész anyagát, előtérbe tolokodott az ország legvitálisabb kérdése: a gazdasági érdek. A miniszterelnök emlékezetes beszéde nyomán nem hangzott fel se taps, se más, az érdemet honoráló tetszésnyilvánítás. Az emberek megdöbbenve hallgatták azt a bejelentést, hogy ami ellen a függetlenségi párt becsülettel küzdött, a kvóta két százalékkal emeltetik. Miért? Kérdik önmaguktól az emberek. Javultak-e Magyarországon a teherviselési képességek, gyarapodott a magyar nép vagyonban?

Nem!

A vasúti csatlakozásunk a külfölddel teljesen Ausztria kényének lesz kiszolgáltatva. Ellenben Ausztria érdekét Horvát és Dalmátországekban nemcsak hogy megóvják, de előbbre is viszik.

Ugy mondják, hogy ezzel a súlyos terhekkel szemben ellenértékül olyan közjogi vívmányaink foglaltatnak a kiegyezés komplexumában, a minőkről eddig még álmodni sem mertünk. Állami önállóságunk ezután teljesen ki fog domborodni, megszűnik még a szinezete is annak, mintha mi Ausztriának gyarmata, provinciája volnánk. Mindenesetre nagy közjogi vívmány az, hogy ezután mint két egyforma faktor állunk egymással szemben. De vajjon szabad-e oly hallatlan magas árat fizetnünk azért, amihez nekünk tulajdonképpen jogunk van?

Ilyen gondolatok kergetődnek a függetlenségi párt tagjainak agyában ma, a függetlenségi párt értekezletének napján. A pártban valóságos forrongás

van. Forrongás, amely esetleg a mai esti értekezleten explózióra vezet.

Napok óta hirdetik a lapok, hogy a pártból többen ki fognak lépni. A lapok, különösen azok, a melyek eddig nyílt és alattomos harcot vártak a koalíció és a függetlenségi 48-as párt ellen, neveket is kolportáltak, hogy kik készenlnek kiválni a pártból.

Eddig még csak két ember jelentette be a pártból való kilépését: dr. Nagy György és Bartha Ödön. A pártban azonban erősen forroganak a kedélyek, de a legtöbben a várakozás álláspontjára helyezkednek. A párt elhagyására nehezen határozzák el magukat komoly, higgadt emberek.

A ma esti pártértekezletnek kell ebben a dologban világosságot vetni a közel jövőben várható alakulásokra. Nagy érdekek, fontos kérdések kerülnek ma este napirendre. Ettől teszik sokan függővé jövőjüket elhatározásukat.

Az a kérdés, mely felfogás kerekedik felül.

A gazdasági kérdés, avagy a közjogi. Mindkettő nagy fontossággal bír. Valószínűleg azonban a többség a salus rei publice álláspontjára helyezkedik és nincs kizárva, hogy a kormány javaslata teljes épségében elfogadtatik.

Az ország érthető érdeklődéssel tekint a függetlenségi párt ma esti értekezlete elé.

x.

A kereskedelem magyarsága.

Baja, 1907. október 21.

Számtalan esetben és tegyük mindjárt hozzá igen sokszor joggal vádolják a kereskedelmet azzal, hogy nem adja meg a magyar nyelvnek azt a terepomot, mely őt teljes joggal megilleti. Sőt egyes kereskedők egyenesen favorizálják a német nyelvet, könyveiket német nyelven vezetik, levelezéseiket németül végzik. A német szellem azután még oda is elhat, ahol a magyar nyelv már hódított. A magyar kereskedelmi levelezés stílusát értem ezalatt, mely csak úgy hemzseg a sült germanizmus csodabogaraktól. Mindennapi dolog például, hogy a kereskedelmi levél így kezdődik: »Becsésének elintézésében... (In Erledigung Ihres Geschätzten.)

Nyelvében él a nemzet — ezt a szép frázist halljuk úton-útfélen puffogatni, ám a gyakorlati életben merő kényelemszeretetről és indolenciáról idegen nyelvet használunk. A nemzet közgazdasági életének hatalmas faktora a kereskedelem. Ezt ma már mindenütt tudják, csak nálunk nem akarják megtudni. A hatalmas német császárnak nem derogál országának cikkeit személyesen ajánlani, Anglia pedig Amerikával egyetemben a kereskedelemnek köszönheti világhatalmi nagyságát. A kereskedelem ma már a hadsereg mellett valóságos hódító eszköz. Megkivánhatjuk tehát ettől a fontos tényezőtől, hogy izig-tövíg magyar legyen. Ha a kereskedő, mint eladó áll szemben az idegen kereskedővel, akkor a dolog természete hozza magával azt, hogy az üzlet a vevő nyelvében legyen lebonyolítva. Csakhogy a mi kereskedőink — tisztelet a kivételnek — még akkor is idegen nyelvet használnak, ha mint vevők szerepelnek. Vannak ausztriai cégek, melyek forgalmuk 80 %-át magyar cégekkel bonyolítják le és ennek dacára nem kell magyar levelezőt tartaniok azon egyszerű oknál fogva, mert a magyar üzletfél németül is érintkezik. Hány száz magyar ember nyerhetne Ausztriában mint magyar tisztviselő alkalmazást, ha a magyar kereskedő szigorúan megkövetelné, hogy ha tőle üzleti hasznot húznak, akkor érintkezzenek vele az ő nyelvében. Próbáljon egy magyar kereskedő az erdélyi száznak magyar nyelven írni, majd meglátná, milyen választ nyerne tőle.

A lekicsinyelt Balkán államokban is több a nemzeti önérték e téren, szándékosan hozom fel ezen ríktó példákat, mert a nyugoti nemzetek ezen állásponton már réges-régen túl vannak.

A kereskedelem mint olyan, bizonyos tekintetben kosmopolitikus — ez a rendes ellentét — tehát nem lehet szigorúan meghatározni a körvonalakat, hogy mely nyelven történjék az érintkezés. Persze ez az érvelés sehogy sem állhat meg, mert a kereskedelemre minden nemzet kell, hogy reáüsse a maga jellegét és bélyegét. És miért használják éppen a német nyelvet? Hisz az angol is világnyelv, no meg a francia is. Ismétlem itt csak indolenciáról, rossz szokásról lehet szó. Minden hazafiasan érző kereskedőnek kötelessége az idegen nyelvet kiküszöbölni és csakis ott használni, ahol az multhatatlanul szükséges. Vigyázzanak jól a kereskedők, mert a mai kereskedelemellenes világban olyan hangok is fognak hallatszani, melyek hazafiatlanságról fognak beszélni és a kereskedelmi világnak ezt a meggyökeresedett rossz szokását, mint nagyon hangulatkeltő eszközt a kereskedelem ellen ki fogják használni.

Braun Ede.

SZÍNHÁZ.

Eszményi férj.

Péntek, okt. 19.

Wilde Oszkárt a bajai közönség is eléggé ismeri ahhoz, hogy bármely darabja iránt nagy és általános érdeklődést tanúsítson. A szombati estén a közönség zsúfolásig megtöltötte a színházat. Hamarosan nem éreztük nyomorúságos színházi viszonyainkat annyira, mint ezen este. Ember ember hátán, a hőség valóban tropikus volt; az egyetlen és kenetlen ajtó szünetlenül nyikorgott, az ajtó táján főleg az első felvonás alatt akkora volt a zaj, a tolongás, hogy a felvonás akkor is elveszett volna a közönség számára, ha — — *Könyves* nem beszél oly érthetetlen halk hangon. *Könyves* egyáltalán oly kelletlenül, oly deprimáltan játszott, hogy a bosszankodásig lerontotta fényes szerepének értékét. (Lord Chiltern) Jóval jobb volt fiatal kollégája *Virányi* (Lord Goring), kinek természetes játéka bámulatos. A mai est sikere kétségkívül a női szereplőké: *Tóth Ilonáé*, *Markovics Margité* és *Várady Joláné*. Utóbbinak naiv, esicsérgő kedvessége, *Markovicsban* a szinte félelmetes intrika, *Tóth Ilonának* előkelő megjelenése, természetes dikciója, nemes pátozsa őszinte élvezetet nyújtva kárpótolt a főntebb fölpanaszolt helyi kellemetlenségekért.

Milliomos kisasszony.

Baja, október 20-án, délután.

Az előre hirdetett *Peleskei nótárius* helyett *Lindaunak* a *Milliomos kisasszony* című kedves humorú operettje ment zsúfolásig telt házzal.

Rab Mátyás.

Este.

A *Rab Mátyás*, mely már tavaly is több telt házat vonzott, úgylátszik mitsem veszített vonzó erejéből, mert a színház ezzel az alkalommal is zsúfolásig megtelt közönséggel. Műélvezetről azonban ezúttal édes-keveset beszélhetünk, mert a karzati publikum folyton diskurálgatott, zavarva a művészeket, bosszantva a hallgatóságot. Ennek a hatása meglátszott az előadáson is, mely ezúttal nem volt mintaszerű. Csupán *Aradi Aranka*, *Szalontay Ferike*, illetőleg *Lugosi Jenő* és *Bogyó Zsiga* alakításai voltak kifogástalanok, míg *Nagy Imre* gyakran túlzásba esett.

A színház látogatásának kellemetlenségei közé tartozik az, hogy a közönség nagyrésze jóval az előadás megkezdése után érkezik a színházba. Gyakran az első felvonás közepéig szót sem érthet abból a mi a színpadon történik a sok ajtó nyitogatástól, a teremben való járás-kelestől és a székek ide-oda lökdösésétől. Ehhez járul még, hogy némelyek egész kedélyesen diskurálnak az alatt, amíg a színpadon játszanak. Tekintettel kellene lenni arra, hogy vannak sokan a közönség sorában, akik mégis csak a szindarabot mennek élvezni és nem diskurálni. Ezeknek a kedvéért, no meg azért is, mert a színészek zavarhatnak nehéz munkájukban, azok, akik isten tudja miért, nem tudnak idején megérkezni, valamivel kevesebb feltűnéssel léphetnének a terembe és foglalhatnák el helyüket.

Színházi heti műsor:

22.	}	Pillangó kisasszony.
		Szálka.
		Bujdosók.
23.		Dolovai nábob lánya.
24.		Tüskerőzsa. — Ujdonság.
25.		Peleskei nótárius.
26.		Josette k. a. a feleségem. — Ujdonság.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1907. okt. 21.

A király állapota.

Tudósítónk telefonon jelenti, hogy a király a tegnapi napot nem a legjobban töltötte el. *Ismét köhögési rohamok lepték meg, csekély láz is jelentkezett.* A ma reggelre virradó éjszaka azonban aránylag jól folyt le, a láz is megszűnt, minélfogva őfelsége jól alhatott. Tegnap őfelsége *Ferenc* Ferdinánd trónörökös, továbbá leányának: *Mária Valéria* főhercegnőnek és főudvarmesterének látogatását fogadta. — *Malik* osztrák képviselő indítványt terjesztett a Reichsrat elé, mely szerint a király egészségi állapotáról mindennap jelentést tegyenek a Háznak.

A függetlenségi párt és a kvóta.

A függetlenségi és 48-as párt ma délután 6 órakor gyűlést tart, melyen — tudósítónk értesülése szerint — *Kossuth* Ferenc olyan nyilatkozatot fog tenni melyszerint a kiegyezés, illetőleg a kvóta megszavazását, vagy meg nem szavazását *pártkérdésnek fogja tekinteni.*

A néppárt és a kiegyezés.

A néppártban még ma is élénken tárgyalják a kiegyezés kérdését és még mindig bizonytalan, hogy a párt milyen elhatározásra fog jutni a kiegyezés megszavazásával szemben.

Hentaller kilépése.

Hentaller Lajos országgyűlési képviselő bejelentette ma, hogy a párt kötelékéből kilép.

Beszámoló.

Nagy Emil országgyűlési képviselő Jászkiséren beszámolót tartott. Beszéde során ismertette a kiegyezési javaslatokat és *Andrássy* Gyula belügyminiszter törvényjavaslatát az alkotmánygaranciákat illetőleg. A választók *Nagy* Emil beszámolóját lelkesedéssel fogadták és a kiegyezést helyeselték.

Podmaniczky a ravatalon.

Podmaniczky Frigyes bárónak, a volt szabadelvűpárt hosszú ideig volt elnökének holtteste fel van ravatalozva. Mint értesülünk, a temetés minden pompától mentesen, egyszerű lesz. A családhoz a király nevében részvétvá- iratot intézett a kabinetiroda.

Sikkasztó banktisztviselő.

Várbogyán egyik ottani bank tisztviselője 13000 koronát sikkasztott. A sikkasztásra a vezetőség nyomban rájött és a csendőrség megindítván a nyomozást, a sikkasztó hivatalnok lakásán az egész összeget megtalálta.

Hajószerecsétlenség.

Egy stockholmi távirat rémes szerencsétlenségről ad hírt. Egy gőzhajó által vontatott vitorlás, amelyen a tulajdonos és 24 matróz

tartózkodott, felborult. 20 matróz és a tulajdonos a tengerbe veszték.

Tüntető szerb diákok.

Belgrádban ma az ottani főiskola hallgatói nagyszabású tüntetést rendeztek Pasics volt miniszter ellen. A tüntetésnek, amely d. u. 2 óráig tartott, a rendőrség vetett véget.

NAPIHIREK.

A Bajai Gyümölcsészeti Egyesület titkára: *Vagó* Rezső, mint értesülünk, — sok oldalú elfoglaltságára való hivatkozással — állásáról lemondott. Helyét lapunk jeles tollú belső munkatársa: *Magyarász* Ferenc foglalta el.

Visszalépő pályázó. A *Thury* Ferenc rendőralkapitány nyugalomba vonulásával megüresedett rendőralkapitányi állásra többek között *Ormós* Ernő dr. szegszárdi ügyvédjelölt is pályázott. *Ormós* pályázati kérvényét szombaton visszavonta.

Halálozás. Sulyos csapás érte *Gerhard* Menyhért ág. ev. nyugalmazott tanítót és családját. Katinka leánya Pusztá-Földváron, ahol állami tanítónő volt, szombaton váratlanul elhunyt. Holttestét Bajára szállították és itt vasárnap délelőtt általános és mély részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

A virilisták néjegyzéke a mai nappal törvényerőre emelkedett, minélfogva a legtöbb adót fizetők néjegyzéke a legközelebbi közgyűlésen meg fog hirdettetni.

Konskripció. A rendes évi adóösszeírás 1908-iki évre folyó évi november hó 4-én veszi kezdetét. Az összeírást városrészenként a következők végzik: Belváros, Móder Alajos, Józsefváros, Katonaváros, Kiscsávoly, Rókus- és Szentjános városrészeket *Buday* István, Istvánmegyét *Odobasich* Gyula, Szállásvárost *Kocsis* János, Homokvárost *Kapots* István és a külterületet *Trszkity* Ferenc.

A bajai kerületi munkásbiztosító pénztár tegnap, vasárnap délelőtt tartotta meg az Ipartestület nagytermében »önkormányzati szervezetének kiegészítő közgyűlését.« *Czernay* Imre a volt kerületi betegsegélyző-pénztár elnöke fél tizenegykor megnyitotta az ülést, majd elrendelte a szavazást a *kiküldöttek* megválasztása fölött. A munkaadók részéről *rendes kiküldötté* megválasztottak: 1. *Czernay* Imre. *Póttagokká*: 1. *Reichenberg* Antal, 2. *Tomásics* Sándor, 3. *Mikoleczky* Ferenc. *Igazgatósági rendes tagokká*: 1. *Adamek* Ottó, 2. ifj. *Utry* Pál, 3. *Wagner* Antal kőműves. *Póttaggá*: 1. *László* Károly. *Felügyelő-bizottsági rendes tagokká*: 1. *Grauaug* J. Lipót, 2. *Szalay* István. *Póttaggá*: 1. *Petrich* Károly. *Választott bírósági rendes ülnökökké*: 1. *Baumgartner* Ferenc, 2. *Dely* Géza, 3. *Kollár* Ágoston, 4. *Lemberger* Rezső, 5. *Mayer* Károly, 6. *Id. Nánay* Lajos, 7. *Petrich* Simon, 8. *Popovics* Péter, 9. *Szabady* János, 10. *Schmidt* Gyula. *Póttagokká*: 1. *Polákovics* János, 2. *Bódicsi* Sándor, 3. *Cserba* György, 4. *Reinhardt* Mátyás, 5. *Tokody* János.

Az alkalmazottak részéről *rendes kiküldötté* megválasztottak: 1. *Pock* Nándor. *Póttagokká*: 1. *Fábik* József, 2. *Bakonyi* Ferenc, 3. *Király* József. *Felügyelő-bizottsági rendes tagokká*: 1. *Mayer* Antal, 2. *Kovács* Andor. *Póttaggá*: 1. *Kerekes* László. *Választott bírósági rendes ülnökökké*: 1. *Márity* János, 2. *Polákovics* György, 3. *Ungár* Pál, 4. *Pintér* Géza, 5. *Mózer* József, 6. *Virág* Ferenc, 7. *Borbély* György, 8. *Hinterreiter* György, 9. *Kungl* Antal, 10. *Genál* Pál. *Póttagokká*: 1. *Rácz* Károly, 2. *Kolonics* Pál, 3. *Somorjai* Ignác, 4. *Kurta* István, 5. *Schoblocher* Antal.

A közgyűlés tárgya volt továbbá a bajai kerületi betegsegélyző pénztár 1907. évi június 30-ig gyűjtött vagyonának hovatfordítása. Erre nézve azt határozták, hogy a tartalék-alap *házzételre* lesz fordítandó, s házalap címen tovább kezelendő.

Ha szép és tartós bútort óhajt, úgy Szelényi Zsigánál vásároljon, ahol mindenféle fa-, vas-, réz- és kárpitozott bútorokat legolcsóbban szerezhethet be.

Rendőr nélkül. Amióta Baja város a közbiztonsági szolgálat teljesítését a csendőrségre bízta, azóta alig van Baján néhány rendőr. Mindig kevés volt nálunk a rendőr, de létszámuk annyira soha sem csappant meg, mint most. Két rendőr (a tizedes és egy közrendőr) lemondott az állásáról, egy beteg, egy helyettesíti a tizedest az irodában. Most a nyomozási szolgálatot, a piaci rendészet és a vasúthajó rendészetet, a berendelést és a ragályos betegek ellenőrzését összesen három ember végzi el. Ezt a munkát három ember képtelen ellátni. Ha már egyebet nem teszünk, sürgősen be kell tölteni az üresedésben levő állásokat.

Utmesteri iskola. Értesítést küldött a városhoz a miniszter, hogy ez év folyamán Pécsen szakiskola nyílik meg az utmesterek részére és szívesen látná, ha Baja elküldené utmesterét arra a tanfolyamra. Tekintettel arra, hogy városunkban a közutahálózat sokkal kisebb, semhogy erre a célra érdemes volna áldozatot hozni, aligha küldi a törvényhatóság az utmestert a tanfolyam hallgatására. Megjegyezzük, hogy a város már három ízben kimondotta, hogy az utmesteri iskolába nem küldi utmesterét.

Kiutalt ovadék. Néhai Gál Ernő dr. mátházai földbérletéből kifolyólag a város házipénztáránál a Gál örökösök tulajdonát képező ovadék volt elhelyezve. Minthogy a hagyaték ügy rendezve van, a tanács szombaton kiutalta az ovadékat az örökösök részére.

Tolvaj katonaszökevény. Antóni Sándorné panaszt tett a csendőrségnél, hogy az Antal Pálné szülőjében levő lakásából ismeretlen tettes férfiruháneműt és Antóni Sándor katona, cseléd és munkakönyvét, valamint Antóni Péter munkakönyvét ellopta. A csendőrség megállapította, hogy Heteyi Léger János, ki e hó hetedikén a Cegléden állomásozó 7-ik huszárezred századától megszökött, követte el. Nem érdektelen, hogy Heteyi Léger már harmadszor szökik meg a katonaságtól.

Kérelem. A Bajai I. Kath. Nőegylet elnöksége ezen úton is appellál a közönség jószívűségére, fölhíva becses figyelmét a szegény gyermekek felruházására, mely mint midenn évben, ezidén is karácsony táján fog végbemenni. Akár pénzbeli, akár természetbeni adományokat — utóbbiakat f. hó 31-ig — köszönettel fogad az elnökség.

Árlejtések a városnál. A város gazdasági hivatalában két árlejtés lesz e hó 29-én. D. e. 9 órakor a közkórház liszt és fűszerárú szükségleteire, délelőtti 10 órakor pedig a városi előfogatokra.

Természetes, folyékony, vegyileg legisz-tább szénsavat a világhírű buziásfürdői természetes szénsavas forrásokból szállítanak a kartellen kívüli Muschong-Buziásfürdői szénsavművek Ipari célokra szükségelt nagyobb mennyiségek biztosítására már most ajánlatos.

Anyakönyvi hírek. Született: Meszner Jolán Erzsébet, Fullér Imre László, Lichter Ferenc, Rác Terézia Erzsébet és Kincses Gyula. Házasságot kötött: Lovrity Sándor — Gyurkity Katalinnal. Juhász Kálmán — Gyurákovity Amáliával. Haláleset nem fordult elő. A belügyminiszter beküldött 5 drb. külföldi kivonatot a bajai anyakönyvbe való bevezetés miatt. Ezeket: Csetény Ferenc születése (Novades Prnyavor Bosznia) Kaiser Mihály

Tolvaj cseléd. A bácsbokodi csendőrség feljelentést tett a bajai bíróságnál Nettik Erzsébet ellen, hogy az gazdájának, Földes Izsó bácsbokodi állatorvosnak a zsebéből állítólag 43 korona 60 fillért kiloptott.

Le akarta szűzni. Kellemetlen kalandja volt a héten Sirok Péter hercegszántói gazdának. Künn dolgozgatott a földjén, amikor hirtelen eléje toppant Németh Janos és bieskát rántva, le akarta szűzni. A megriadt Sirok futásnak eredt és segítségért kiáltott. Szerencséjére éppen akkor érkezett oda a fia, akinek segítségével lefegyverezték a dühöngő Németh Jánost.

Tolvaj asszony. Egy, a sok ivástól teljesen elzülött asszonyt hozott Sükösdről Bajára a csendőrség. Szarka Ferencné Sükösdről Bujdosó Józsefnétől nagyobb értékben ruhát lopott. Minthogy az ügy nem a bajai bírósághoz tartozik, még aznap elszállították a tolvaj asszonyt a kalocsai bírósághoz.

Gyilkosság Szeremlén. A szomszédos Szeremlén mindig van kisebb-nagyobb szenzáció. Tegnap este Szabó Ferenc ottani lakos a korcsmából haza akarván térni, kilépett az utcára. Abban a pillanatban egy ismeretlen ember ugrott eléje és súlyos vasbottal többször fejbe súlytotta. A szerencsétlen Szabó az ütések súlya alatt összeesett és még tegnap este meghalt. A csendőrség nyomozza az ismeretlen gyilkost.

Tűz gondatlanságból. Rettig József hercegszántói lakos házában napszámoként dolgozott Horváth Pál. Horváth munkaközben rágyújtott a pipára. Egy elejtett szikra felgyújtotta a szalmát, a szalmától tüzet fogott a ház és tövig leégett. A bajai járásbírószék tűzvész okozásának vétségeért megindította az eljárást Horváth napszám ellen.

Botrány egy temetésen. Szabadkáról írják: Elitélendő botrány történt a napokban d. u. egy temetésen. A botrány a gyászoló-közönség és a szertartást végző róm. kath. lelkész közti nézeteltérésből keletkezett és abban ért véget, hogy a pap otthagya a menetet az utca kellős közepén, és a halottat pap nélkül tették le a sirba. Értesülésünk szerint a botrány története ez: Kovács László államvasúti munkavezetőt tegnap délután temették. A menetet a bajai temetőbe indult; és mikor a Kállay Albert-utcába ért, a pap a halottas-kocsival a Jókai-utca felé fordult, holott a gyászoló-közönség úgy óhajtotta, hogy a gyászmenet ne mellékutcán vonuljon, hanem a Kossuth-utcán át. Ezt a kifejezett kívánságot a pap visszautasította, miből izléstelen szóváltás keletkezett. A lelkész — azon indokolással, hogy ő nem ér rá vitatkozni és különben is még egy másik temetésnél is van ma délután dolga — levetette karingjét és otthagya az álmélkodó közönséget. Így aztán pap nélkül ment ki a menet a temetőbe és ugyancsak pap nélkül történt a sirbatétel aktusa. A közönség nagyon felháborodott a lelkész méltatlan és Isten szolgájához valóban nem illő eljárásán. Megjegyezzük, hogy ilyen esetek Szabadkán lépten-nyomon előfordulnak.

Határidő üzlet

1907. október 21:

Búza	októberre 11 K 79	áprilisra 12 K 46
Rozs	» 10 » 76	» 11 » 42
Zab	» 7 » 80	» 8 » 51
Kukorica	májusra 7 » 03	

Az árak 50 kg -ként értendők.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.

Szerkesztőség telefon száma: 101.

Kiadóhivatal telefon száma: 36.

NYILT-TÉR

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Rosenfeld és Weisz

előkelő bajai bútorkereskedő céghez a szállított bútorok jóságának bizonyosságául számtalan elismerő levél érkezik.

A sok beérkezett elismerő levél közül közöljük az alábbiakat:

Tek. Rosenfeld és Weisz uraknak

BAJA.

Tisztelettel értesítem uraságot, hogy a küldött bútorokat, egy hálószoba és ebédlő berendezést megkaptam és a legnagyobb mérvben meg vagyokelégedve a mi egyuttal arra indít, hogy ismerőseim körében cégtüket szívesen fogom ajánlani. Köszönetet mondok egyuttal jutányos árszámításáikért. Újbóli megrendeléssel legközelebb megfogom uraságot látogatni.

Maradtam kiváló tisztelettel

Duna-Szekeső, 1907. okt. 9

Schwartz József kereskedő.

Tek. Rosenfeld és Weisz uraknak

Helyben.

A nekünk szállított bútorok jó minőségéért, u. m.: a valódi angol bőrgarnitúráért, ebédlő diványért és szőnyeg ottománért s mindezek izléses és szolid kiállításáért fogadják elismerésünket! Egyben bárkinek mint pontos és lelkiismeretes kiszolgálásukért, a legmelegebben ajánlom.

Baja, 1907. szept. 26.

Kiváló tisztelettel

Auer Oszkárné.

Tek. Rosenfeld és Weisz uraknak

Helyben.

A részemre szállított úri szoba-berendezéssel teljes megelégedésemet vívták ki, különösen sikerültek az úri fotelek, szőnyegotomán, továbbá függönyeim decorálása, olyannyira, hogy pontos és szolid kiszolgálással Önöket bárkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Baja, 1907. szept. 26.

Tisztelettel

Allaga Leó takptári tisztviselő.

Ezen elismerések is bizonyítják, hogy a bútort vásárolni szándékozó közönség teljes bizalommal fordulhat ROSENFELD és WEISZ bútorkereskedő céghez, ahol szabott árak, szolid kiszolgálás és kedvező fizetési feltételek mellett lehet mindennemű fabútort, vasbútort, ebédlő, szalon- és hálószoba berendezéseket, valamint mindennemű kárpitozott árút és dekorációt elkészíttetni és vásárolni.

HÁZAK, INGATLANOK

adás-vételét és bérbeadását

olcsón közvetít:

TAUBNER FÜLÖP

alkusz BAJÁN.

30-7

Hirdetések

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Jutányos s figyelmes kiszolgálás!

UJDONSÁGOK FORRÁSA!

Elsőrangú férfi szabóság!

Alapított
1875-ben.

Löwenstein Frigyes

Aranyéremmel
kitüntetve.

KÉSZ FÉRFI-, GYERMEKRUHA, NŐI FELÖLTÖK ÁRÚHAZA
BAJA, VÁROSI BÉRHAZBAN.

10% kedvezmény „Tisztviselők Takarékpénztári r. t. Részvényeseinek és tagjainak.”

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
Ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.
Minden szó 4 fillér. — Vastag betűből 8 fillér.
A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Csinos fiatalember,

keresztény, nősülés céljából olyan leány, vagy fiatal özvegy ismerettségét keresi, ki legalább 3000 korona hozománnyal rendelkezik. A fenti összeg egy jól jövedelmező üzlet átviteléhez volna szükséges. Szíves ajánlatokat U. B. 28. alatt a kiadóhivatalba kérek.

Ügyes ujságkihordók

alkalmazást nyernék a Bajai Független Ujság kiadóhivatalában. Csak megbízható, józan egyének ajánlkozhatnak.

Sütő-üzlet

jó forgalommal, teljes berendezéssel más vállalkozás miatt, házzal együtt azonnal eladó. Közelebbi felvilágosítás Hunyady János-utca 56-ik szám alatt nyerhető. 6-3

Két fiú

tanoneként felvétetik Gludovác Ferenc utóda fűszerkereskedésében. 3-3

Házörző kutya,

fiatal, megvételre kerestetik. Hogy ki keresi, megmondják a kiadóhivatalban.

Régi ablakok

olcsón eladók. Hol, megmondják a kiadóhivatalban.

Fényképező gép

használt, de jó karban, olcsón eladó. A gép méret 12 x 16 1/2 cm. s van hozzá két kettős kazetta s egy kitűnő lencse. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó

a városi bérházban egy három szobas utcai lakás november 1-re. Bővebb felvilágosítást nyújt: Fischer Pál 2-3

Üzlet áthelyezés.

A tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy üzletemet Haynald-utca 20. sz. alá helyeztem át. — Tanuló lányok és varrónők állandóan alkalmaztatnak.

15-7 Teljes tisztelettel WEISZ HENRIK.

MŰHELY ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy

mechanikai, épület- és műlakatos műhelyemet

Munkácsi Mihály-utcába, a Haiduska-féle házba áthelyeztem.

Elvállalok mindennemű, e szakmába vágó munkát, u. m.: épület-munkákat, diszlakatos munkát, kerékpár és varrógép javítást, villamos csengő és házi telefon, gáz, vízvezeték és fürdőszoba-berendezést, valamint szivattyús kutak jókarban tartását és évi kezelését.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

GLÁSZ LIPÓT

műlakatos.

30-7

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozni, miszerint az időnyre már megérkeztek

a kézimunka ujdonságok

u. m. Gobelin, Smyrna, Aida, Északi.

Ujdonságok és különlegességek naponta érkeznek.

Nagy és változatos raktár a kézimunkákhoz szükséges szövetek és fonalakból.

Ajánlom a n. é. hölgyközönség figyelmébe jól és izlésesen berendezett **Elő-nyomdát**. Elvállalok mindennemű himzést és montirozást.

Teljes raktár csecsemő kelengyében.

Teljes tisztelettel

HUSZÁR ARNOLD

Bódog-tér.

**VENDEGLŐ
ÁTHELYEZÉS!**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy

VENDEGLŐMET

az Attila-utca (volt Fürdő-utca) 15. szám alá helyeztem át. Vendéglőm a mai igényeknek megfelelően teljesen ujonnan van berendezve.

Jó ételek és italokról úgy mint eddig ezentul is gondoskodni fogok.

Minden tehetséggel oda fogok törekedni, hogy a tiszt. látogató közönséget minden tekintetben megelégedésre szolgáljam ki. Az igen tisztelt közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel

ÉLŐ MIKLÓS
vendéglős. 7-7

**Egy csinos, alig használt
matt faragott EBÉDLŐ**

Árpád-u. 26 sz. a. eladó.

Új bogsnár-műhely.

Van szerencsém a közönség szíves tudomására hozni, hogy a Homokvárosban, **Kereszt-utca 11. szám** alatt

bogsnár-műhelyt

nyitottam. Elvállalok olcsó, gyors és pontos kiszolgálás mellett minden e szakba vágó munkát.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Balogh János
bogsnár-mester.

SZANTÓI VIZET IGYUNK!

! Szántói víz!

olcsó és kiváló.

Elismert legjobb gyógyhatású és asztali **MAGYAR** valódi **ÁSVÁNY-VIZ.**

Legelső orvosi szaktekintélyek ajánlják gyomor és bélbajok ellen.

ARAK:
1 1/2 literes palackokban — 56 fill.
1 literes palackokban — 40 fill.
1/2 literes palackokban — 30 fill.

Jó, kellemes és kiváló hatású!

Egyedüli elárusító Baja és környékére:
Gludovác Ferenc utóda.

SZANTÓI VIZET IGYUNK!

A fölemelt
drága kamatláb

dacára törlesztéses kölcsönök a régi olcsó föltételek mellett 4 1/2% törzskamattal folyosíttatnak: földbirtokok, városi bérházak és nagyobb magánházakra, úgy építkezési célokra 10—50 évig terjedő időre.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
SPITZER SÁNDOR
bankbizományi irodája
BAJA, Fürös-marthy Mihály-utca 6.
A Központi Szálló átellenében.

15-7

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve — kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

≡ SZÉNSAVAT ≡

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál:

Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe: BUZIÁSFÜRDŐN.

Sürgőnyezim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.